

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 2. De superandis Luxuriæ filijs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

S. Ludouicus pauperes mensa adhibebat.

vini haurias, nec aula tuæ Principibus illud porrigas; nunc moneo, ne misericordia obliuiscaris, sed ipsum vinum mœrentibus, pauperibus, & egenis distribuas, hoc enim subsidio à te accepto, suæ miserię obliuiscuntur. Magna est, vt iam diximus Regum gloria, & misericordia, pascere esurientes, & siti- entes potare, mœrentes consolari, eorumq; miseriam tanta liberalitate subleuare, vt eius obliuiscantur. Essetque magnus regiæ mensæ ornatus, si ad eam vel prope conuenirent aliqui pauperes, qui cælestis Regis Maiestatem referunt, quos æquè pasceret atq; seipsum. De hoc gloriabatur S. Ludouicus Galliarum Rex, suamq; magnificentiam in eo magis ostendebat; quod ad mensam suam pauperes illum circundarent, quàm quoddam regni Magnates.

§. II. De superandis Luxuriæ filiis.

DVOBVS his hostibus denictis, non erit difficile tertios superare, luxuria scilicet filios, carnalitatibus incentiuæ, gulæ comites, & multò magis otio, quod solet vehementer oppugnare Principes: afficiens illos in rebus Dei, & suæ gubernationis occupationibus tedio, vt propterea studeant adinueniendis varijs solatijs, quibus tempus fallant, sensus musicis, saltibus, comedijs indecentibus & alijs lufibus recreent: in quibus maiore temporis partem expendunt; sicut & in comedendo splendide, in dormiendo, & aliter quiescendo; noctes conuertentes in dies, diesq; in noctes, vt palato suo, & appetitionibus sensuum liberius vacent: quasi status Maiestas licitum faceret prauum quodcumq; exercitium; & in quo sunt occasiones peccatorum; & quasi non redderet ipsum Principem grauiori pœna dignum, ob grauius detrimentum commune, quod ex tali scandalo prouenit.

a Apoc. 18. 7

NAM etiam in eos lata est tremenda illa sententia, quæ habet: *a quantum glorificauit se, & in delictis fuit: tantum date illi tormentum & luctum*, non aufert illis Deus necessariam relaxationem, & conuenientem iuxta statum suum; sed nimiam, quæ in illorum cedit damnum. Nam, vt ait Ecclesiastes: *bona tempus habent*, debet igitur tempus distribui in res omnes, ita vt cuique suum tribuatur. Et Principes tenentur in tres partes illud diuidere, vt semper bene collocetur. VNAM partem expendere debent in rebus quæ animam cõcernunt, orando, lacrum Missæ officium audiendo, sacros libros legendo, confitendo, & communicando designatis diebus: nec orationis exercitium pratermittant, sine qua vitam bene ducere non poterunt: quia eò pericula sunt maiora, quò occasiones sunt vehementiores: ac propterea eò magis opus habet orationib. se præmunire. Propterea enim Rex Dauid, etiamsi alioquin valde occupatus, *septies tamen in die laudes Deo dicebat*, sic sollicitando diuinum in se studiũ, vt se regnumq; suum bene gubernaret. Quod, vt Plato dixit: gubernari nõ potest per solos homines absq; Deo: quemadmodũ nec bestię possunt bene se regere & gubernare per seipsas sine homine. Ac propterea,

b Eccles. 3. 1.

Temporis distributio pro Regibus.

I.
Deo.
c Psal. 118.
164.
Vide Ribaden. lib. 1. d. in st. Prin.
c. 3. l. 4. de egi. Dialo. 4.

inquit,

inquit, ante omnia necesse est, Deum inuocare, vt ciuitatem nostram ipse stabiliat; ac supplicare, vt nos exaudiat, sitque propitius ac benignus, ad nos accedat, vt doceat leges, & Rempublicam exornet.

ALTERAM temporis partem tribuere debent occupationibus suis, attendentes scilicet ad res suæ gubernationis: designantes ad id aliquot dies in hebdomada, aut aliquot horas quotidie: nam, si vel parum quotidie fiat, suauiter expediuntur multa. Et hoc fuit quartum consilium siue documentum à Bethsabee filio suo Salomoni datum, cum dixit: d *Aperi os tuum muto, & causis omnium filiorum qui pertransiunt: aperi os tuum, decerne quod iustum est, & iudica inopem & pauperem.* Quasi distinctius diceret: non satis mihi est, quòd opera misericordia in tristes & afflictos exerceas, sed etiam oportet exercere opera iustitiæ, quæ ad officium tuum pertinent: vt aperi os tuum, & suffragaris, faueasque muto, qui nescit suam causam propugnare; faueas etiam peregrino, & transeunti, ac denique pauperi & mendico cuius. Et quamuis huius tantum operis mentio fiat, ed quòd Reges difficilius attendunt ad homines viles & pauperes: sed vniuersim intelligendum est consilium de reliquis omnibus ad gubernationem spectantibus, accepto sufficienti tempore ad audienda negotia & expedienda; quemadmodum insignis ille gubernator Moyses, qui *de mane vsq; ad vesperam* occupabatur in expediendis negotijs sui populi.

DENIQUE reliquum temporis dandum est rebus ad corporis sustentationem, relaxationem, & solatium, (quemadmodum alibi est dictum) quantum scilicet expedit; & ita, vt tempus super sit ad ea præstanda, quæ sunt ex obligatione: & dando operam, vt dies in ijs expendatur, quæ sunt diei propria; & nox in ijs, quæ sunt noctis: non inuertendo ordinem hominibus à Deo præscriptum, in quo illos à feris distinguit; nam vt ait Dauid: *f in nocte pertransibunt omnes bestia siluæ, catuli leonum rugientes, vt rapiant, & querant a Deo escam sibi. Ortus est sol, & congregati sunt: & in cubilibus suis collocabuntur. Homo autem contra exhibit ad opus suum, & ad operationem suam vsq; ad vesperam,* & tunc recipit se in domum suam, vt corpori adferat aliquod leuamen. Quid autem hoc aliud sibi vult, quàm quod latrones, homicidæ, & adulteri; & *omnes, qui male faciunt, quemadmodum Saluator dicit, oderunt lucem, scilicet diei; & student opera sua mala facere in nocte: quia tenebræ male gesta ipsorum operiunt: & propterea de die dormiunt, cum esset illis vtiliter laborandum.* At sapientes & iusti, vtpotè filij lucis, libenter mane surgunt cum sole, vt Deum laudent, sui que status obligationibus attendant, expendentes diem in occupationibus, requiem verò reiiciendo in noctem. Qui, vt plus temporis negotijs tribuerent, optarent dies esse longiores, & breuiorcs noctes, quàm contra. Quemadmodum sanctus ille Rex, cui Deus

2.
Reipublica.

d *Pro. 31. 8.*

e *Exo. 18. 14.*

3.
Tom. 1. 1r.
2. c. 12.
Refectio.

f *Pf. 103. 20.*

g *10a. 3. 20.*

*Dies labori
nox detur
refectio.*

h 4. Reg.
: o. 10.

Noctes con-
trahantur,
dies protra-
hantur.

i Ro. 13. 12.

optionem dedit, vt alterum è duobus sibi eligeret, ad certitudinem sanita-
tis obtinendæ, aut h vt *ascenderet umbra in horologio decem lineis; aut vt reuer-*
teretur totidem gradibus; & ipse elegit hoc secundum, volens potius diem fi-
eri decem horis longiorem, quàm breuiorem: nam feruentes & prudentes,
quia potius ad laborem inclinant, quàm ad quietem optât, vt tempus labo-
ris sit prolixius, alterum verò breuius. Et cum ipsa natura in hieme dies faci-
at breuiiores, & noctes longiores: non totas dormiendo consumunt, sed
parte aliqua vigilant; non ludendo, aut garriendo solùm, vt tonipus fallant;
sed laborando & expediendo, quæ officium illorum requirit. Omni verò
tempore Apostoli regulam seruant, dicentis: *i nox præcessit, dies autem appro-*
pinquauit. Abiciamus ergo opera tenebrarum, & induamur arma lucis. Sicut in
die honestè ambulemus: non in comestationibus, & ebrietatibus, non in cubilibus, &
impudiciis, non in contentione, & emulatione: sed induemini Dominũ Jesum Chri-
stum, & carnis curam ne feceritis in desideriis, inordinate illi in indulgendo.
Hanc regulam S. Apostolus præscribit omnibus Christianis, quæ aptè etiã
proponitur Principibus seu Regibus, qui cum se regis vestimentis ornent,
deberent regalius adhuc indumentum eligere, suaque maiestate dignius,
Iesum Christum videlicet D. N. induentes regios & generosos eius mores;
indignum reputantes occupare se rebus ad *carnem* spectantibus; & nimios
esse in cura vilis ad eò ancille.

CAPVT V.

PRINCIPES ET GVBERNATORES DEBERE SER-
uare leges, & operam dare vt subditi seruent; suamq; gu-
bernationem eò dirigere.

INTEGRA Regum & omnium, qui Resp. regunt perfe-
ctio ad duo capita præcipua reduci potest: ad plenam scilicet
custodiam legis Dei, eiusque Ecclesiæ, & reliquarum
quæ sunt constitutæ in singulis Rebus. in eo gradu, qui ad
illos spectat; & præterea in adhibenda cura, vt omnes sub-
diti eisdem cum magna integritate ac perfectione seruent.

Nam Rex & quicumque alius gubernator (ait S. Augu.) *duas* gerit personas:
alteram hominis priuati: alteram Regis & personæ publicæ. Quæ homo pri-
uatus est, seruit Deo benè viuendo, leges custodiendo, & suæ propriæ salu-
ti, quæ finis est, in quem fuit conditus, attendendo, per media toti populo
Christiano communia: quæ Rex autem seruit etiam Deo, dando operam vt
reliqui benè viuant, legesq; custodiant, vt & illi saluentur: qui finis est pro-
prius suæ gubernationis. Quæ rationes, etsi diuersæ sint; sed quoniam in vi-
no & eodem sunt coniunctæ, non poterit alteri sine altera plenè fati facere.

Custodia
legum per se
& subditos

Ep. 50. li. 2.
contra liti-
ras Paul. c.
29. tom. 7.